

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Plenárisülés-dokumentum

7.3.2014

B7-0241/2014

ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

benyújtva az Európai Tanács és a Bizottság nyilatkozatait követően
az eljárási szabályzat 110. cikkének (2) bekezdése alapján
a Törökország által elért eredményekről szóló 2013. évi jelentésről
(2013/2945(RSP))

Ria Oomen-Ruijten
a Külügyi Bizottság nevében

RE\1022483HU.doc

PE529.640v01-00

HU

Egyesülve a sokféleségben

HU

B7-0241/2014

Az Európai Parlament állásfoglalása a Törökország által elért eredményekről szóló 2013. évi jelentésről (2013/2945(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a „Törökország által elért eredményekről szóló 2013. évi jelentés” című bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SEC(2013)0417),
 - tekintettel a „Bővítési stratégia és legfontosabb kihívások 2013-2014” című bizottsági közleményre (COM(2013)0700),
 - tekintettel korábbi állásfoglalásaira, különösen a Törökországról szóló 2009. évi országjelentésről szóló 2010. február 10-i¹, a Törökország által elért haladásról szóló, 2010. évi jelentésről 2011. március 9-i², a Törökország által elért haladásról szóló 2011. évi jelentésről szóló 2012. március 29-i³, a Törökország által elért eredményekről szóló 2012. évi jelentésről szóló 2013. április 18-i⁴, valamint a törökországi helyzetről szóló 2013. június 13-i állásfoglalásra⁵,
 - tekintettel a 2005. október 3-án kialakított, Törökországgal kapcsolatos tárgyalási keretre,
 - tekintettel a Török Köztársasággal létrejött csatlakozási partnerség elveiről, prioritásairól és feltételeiről szóló, 2008. február 18-i 2008/157/EK tanácsi határozatra⁶ („csatlakozási partnerség”), valamint a csatlakozási partnerségről szóló korábbi, 2001., 2003. és 2006. évi tanácsi határozatokra,
 - tekintettel a Tanács 2010. december 14-i, 2011. december 5-i, 2012. december 11-i és 2013. június 25-i következtetéseire,
 - tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára,
 - tekintettel az Európa Tanács emberi jogi biztosának 2013. november 26-i jelentésében foglalt következtetésekre, amelyek rávilágítottak a rendfenntartó erők részéről a Gezi parki tüntetések idején tanúsított nem megfelelő fellépésre,
 - tekintettel eljárási szabályzata 110. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel 2005. október 3-án megkezdődtek a Törökországgal folytatott csatlakozási tárgyalások, és e tárgyalások megnyitása egy hosszú és nyitott kimenetelű, méltányos és szigorú feltételelességen, valamint a reformok iránti elkötelezettségen alapuló folyamat

¹ HL C 341. E, 2012.12.16., 59. o.

² HL C 199. E, 2012.7.7., 98. o.

³ HL C 257. E, 2013.9.6., 38. o.

⁴ Elfogadott szövegek, P7_TA(2013)0184.

⁵ Elfogadott szövegek, P7_TA(2013)0277.

⁶ HL L 51., 2008.2.26., 4. o.

kezdeté,

- B. mivel Törökország elkötelezte magát a koppenhágai kritériumok teljesítése, megfelelő és tényleges reformok végrehajtása, a jószomszédi kapcsolatok és az Unióhoz való fokozatos közeledés iránt; mivel ezek az erőfeszítések egyben lehetőséget teremtenek Törökország számára a modernizációs folyamat folytatására,
- C. mivel az EU-nak továbbra is referenciának kell számítania a törökországi reformok tekintetében;
- D. mivel az Európai Tanács 2006. decemberi ülésének következtetési szerint az EU-hoz való csatlakozás alapja továbbra is a koppenhágai kritériumnak való teljes megfelelés, illetve az EU integráló kapacitása,
- E. mivel a Tanács a 2012. december 11-i következtetéseiben jóváhagyta a Bizottság új megközelítését az új tagjelölt államokra vonatkozó tárgyalási keretről, miszerint a jogállamiság központi szerepet kap a bővítési politikában, és megerősítette az igazságszolgáltatásra és az alapvető jogokra vonatkozó 23. fejezet, valamint a jog érvényesüléséről, a szabadságról és a biztonságról szóló 24. fejezet központi szerepét a tárgyalási folyamatban, amelyeket már a tárgyalások korai szakaszában kezelni kell, hogy egyértelmű kritériumok és kellő idő álljon rendelkezésre a szükséges jogszabályi változtatásokhoz, intézményi reformokhoz, illetve a végrehajtás terén a megfelelő eredmények felmutatásához,
- F. mivel a Bővítési stratégia és legfontosabb kihívások 2013-2014 című közleményében a Bizottság megállapította, hogy gazdasága, stratégiai elhelyezkedése és a régióban betöltött jelentős szerepe miatt Törökország az Európai Unió stratégiai partnere, illetve az EU gazdasági versenyképességének fontos eleme, valamint hogy az előző tizenkét hónapban jelentős előrelépés történt a reformok terén; mivel a Bizottság további reformokat szorgalmazott, továbbá kérte a párbeszéd előmozdítását a török politikai élet és társadalom teljes spektrumán;
- G. mivel Törökország – immár nyolcadik éve – nem hajtja végre az EK és Törökország közötti társulási szerződésben és annak kiegészítő jegyzőkönyvében foglalt rendelkezéseket;
- H. mivel saját érdekében, valamint a stabilitás javítása és a jószomszédi kapcsolatok előmozdítása céljából az ENSZ Alapokmányának rendelkezéseivel és a nemzetközi joggal összhangban Törökországnak fokoznia kell a nyitott bilaterális kérdések megoldására irányuló erőfeszítéseit, ideértve a rendezetlen jogi kötelezettségeket, valamint a szomszédos országokkal meglévő szárazföldi és tengeri határokkal, illetve légtérrel kapcsolatos vitákat is;
- I. mivel Törökország kulcsszerepet játszhat az energiaforrások és a szomszédos országokból az EU-ba történő olaj-, gáz- és áramszállítás útjainak diverzifikálásában, és mivel egy alacsony szén-dioxid-kibocsátású, fenntartható gazdaság létrehozása révén mind Törökország, mind az EU hasznát vehetnék Törökország gazdag megújulóenergiaforrásainak;

- J. mivel a korrupció ellen minden szinten folytatott küzdelem fontos eleme egy működő jogállamnak;
- K. mivel Törökország továbbra is aktív szerepet játszik tágabb szomszédságában, és fontos regionális szereplő;

Hiteles kötelezettségvállalás és erős demokratikus alapelvek

1. üdvözli a Törökország által elért eredményekről szóló 2013. évi jelentést, és egyetért a Bizottság azon következtetésével, hogy Törökország az Európai Unió stratégiai partnere, és hogy az előző tizenkét hónapban jelentős előrelépés történt a reformok terén; hangsúlyozza a további reformok fontosságát és égető szükségességét a török közigazgatásban érvényesülő fokozottabb elszámoltathatóság és átláthatóság, valamint a politika teljes vertikumában és tágabb értelemben a társadalomban folytatott párbeszéd előmozdítása érdekében, különösen a civil társadalom megfelelő bevonása és fokozottabb szerepvállalása révén, valamint az alapvető jogok és a jogállamiság gyakorlatban történő teljes körű tiszteletben tartása érdekében; emlékeztet rá, hogy a hatalmi ágak szétválasztása, valamint a jogállamiság és az alapvető jogok központi jelentőségük bármely demokráciában, és hangsúlyozza a pártatlan és független igazságszolgáltatás fontosságát a valódi demokratikus államok számára;
2. megállapítja, hogy az Unió és Törökország közötti tárgyalások következtében egyértelmű változások történtek, és hangsúlyozza a Törökország és az Unió közötti, a reformfolyamatról szóló szoros párbeszéd és együttműködés fontosságát annak érdekében, hogy a tárgyalások továbbra is egyértelmű és hiteles hivatkozási pontot jelentsenek Törökország számára; hangsúlyozza ezért a Törökország és az Unió által kölcsönösen vállalt, a török társadalom demokratikus alapjait megszilárdító, az alapvető értékeket előmozdító, illetve a törökországi intézmények, jogszabályok és a társadalom mentalitása terén pozitív változásokat eredményező hatékony reformokra irányuló elkötelezettségen alapuló, jóhiszeműen folytatott hiteles tárgyalások fontosságát; üdvözli ezért a 22. fejezet megnyitását;
3. üdvözli az Unió és Törökország közötti visszafogadási megállapodás aláírását és a vízumliberalizációról szóló párbeszéd 2013. december 6-i megkezdését; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy Törökország és az EU közös álláspontra jusson a visszafogadási megállapodásban és a vízumliberalizációt célzó menetrendben mindkét fél számára rejlő előnyöket illetően; ebben a tekintetben sürgeti egyrészt az Uniót, hogy nyújtson teljes körű technikai és pénzügyi támogatást Törökország számára a visszafogadási megállapodás végrehajtásához, másrészt Törökországot, hogy vezessen be megfelelő szakpolitikai intézkedéseket, amelyek célja a menedékkérők hatékony nemzetközi védelmének biztosítása és a bevándorlók emberi jogainak tiszteletben tartása; álláspontja szerint a Migrációigazgatási Főigazgatóság létrehozása, valamint a külföldiekről és a nemzetközi védelemről szóló új törvény végrehajtása jelentik az első pozitív lépést ebben az irányban; emlékeztet rá, hogy Törökország egyike az EU-ba irányuló illegális migráció fő tranzitországoinak, és hangsúlyozza a visszafogadási megállapodás mihamarabbi megerősítésének fontosságát, valamint annak az összes uniós tagállam tekintetében történő tényleges végrehajtását; sürgeti Törökországot, hogy teljes körűen és ténylegesen hajtsa végre a hatályos kétoldalú visszafogadási megállapodásokat;

hangsúlyozza, hogy milyen egyértelmű előnyökkel járhat, ha megkönnyítik a törökországi üzletemberek, egyetemi oktatók, diákok és a civil szervezetek képviselői számára az Európai Unióba való beutazást, és sürgeti Törökországot és a Bizottságot, hogy folytassák a párbeszédet annak érdekében, hogy jelentős előrelépést érjenek el a vízumliberalizáció terén;

A koppenhágai kritériumok teljesülése

4. mélységesen aggasztónak tartja a magas szinten elkövetett korrupcióra vonatkozó állításokkal kapcsolatos közelmúltbeli törökországi fejleményeket; sajnálatosnak tartja az eredeti nyomozásokért felelős ügyészek és rendőrtisztek eltávolítását, mivel ez ellentmond a független igazságszolgáltatás alapelveinek és negatív hatással van a nyomozások hitelességével kapcsolatos kilátásokra; sajnálja, hogy súlyosan megtört a kormány, a bírói kar, a rendőrség és a média közötti bizalom; sürgeti ezért a török kormányt, hogy tegyen tanúbizonyságot a demokratikus elvek iránti elkötelezettségéről és tartózkodjon a korrupcióval kapcsolatos nyomozásba és vádemelésbe való további beavatkozástól;
5. emlékezteti Törökország kormányát a korrupció felszámolása iránti kötelezettségvállalására, mindenekelőtt azáltal, hogy végrehajtja az Európa Tanács Korrupció Elleni Államok Csoportjának (GRECO) 2005. évi értékelési jelentésében foglalt ajánlások többségét; sürgeti Törökország kormányát, hogy biztosítsa a számvevőszék hatályos nemzetközi normáknak megfelelő, jó működését és a jelentéseihez, többek között a biztonsági erőkről szóló jelentésekhez való teljes körű hozzáférést a nyilvánosság és az érintett intézmények, különösen a török parlament (Török Nagy Nemzetgyűlés) számára; sürgeti Törökországot, hogy biztosítsa valamennyi minisztérium számvevőszékkel történő együttműködését; ismételten hangsúlyozza, hogy az igazságszolgáltatás irányítása alatt álló igazságügyi rendszert létrehozására van szükség;
6. felhívja a figyelmet arra, hogy minden modern demokratikus állam esetében alapvető fontosságú a fékek és ellensúlyok rendszere, és hogy a török nagy nemzetgyűlésnek kulcsszerepet kell játszania a török politikai rendszer középpontjában azzal, hogy biztosítja a teljes politikai spektrumot átfogó párbeszéd és konszenzusépítés keretét; aggodalmának ad hangot a politikai megosztottság miatt, valamint annak kapcsán, hogy a kormány és az ellenzék nem hajlandó együttműködni a kulcsfontosságú reformokkal és az új török alkotmány kidolgozásával kapcsolatos konszenzus kialakítása érdekében; sürgeti az összes politikai szereplőt, a kormányt és az ellenzékét, hogy működjenek együtt annak érdekében, hogy az állami intézményekben megerősítsék a pluralista szemléletet, és támogassák az állam és a társadalom modernizálását és demokratizálását; hangsúlyozza a civil társadalmi szervezetek elengedhetetlen szerepét és a nyilvánossággal folytatott megfelelő kommunikáció szükségességét a reformfolyamat tekintetében; felszólítja a politikai többséget, hogy tevékenyen vonja be a különböző politikai erőket és a civil társadalmi szervezeteket a szóban forgó reformokkal kapcsolatos vitába, és inkluzív módon vegye figyelembe érdekeiket és álláspontjukat; hangsúlyozza, hogy az alkotmányos reformnak fő prioritásnak kell maradnia Törökország további modernizációs és demokratizálódási folyamatában;

7. aggodalmának ad hangot azon állítások miatt, hogy a hatóságok módszeres profilalkotást végeznek a köztisztviselők, a rendőrök és a biztonsági erők körében vallási, etnikai és politikai hovatartozásuk alapján;
8. hangsúlyozza, hogy a 2010. évi alkotmányos módosítások végrehajtása terén további sürgős előrelépésre van szükség, különösen a személyes adatok védelméről és a katonai bíróságokról szóló, valamint a nemek közötti egyenlőség előmozdításához hozzájáruló megerősítő intézkedéseket bevezető törvény elfogadása terén; kiemeli e jogalkotási módosítások elfogadásukat követő szigorú végrehajtásának fontosságát;
9. gratulál az egyeztetőbizottságnak a 60 alkotmánymódosítás kapcsán kialakított konszenzushoz, de aggodalmának ad hangot a munka felfüggesztése és az előrelépés jelenlegi hiánya miatt; határozottan úgy véli, hogy folytatni kell az új török alkotmány kidolgozására irányuló munkát, hiszen ez nélkülözhetetlen a törökországi reformfolyamathoz; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a hatalmi ágak tényleges elkülönítésére és az állampolgárság befogadó jellegű meghatározására irányuló alkotmányreform keretében konszenzus alakuljon ki egy teljes mértékben demokratikus alkotmány megvalósítása érdekében, amely egyenlő jogokat garantál Törökország minden polgára számára; aláhúzza, hogy Törökország számára hasznos lenne, ha az Európa Tanács tagállamként aktív párbeszédet folytatna a Velencei Bizottsággal az alkotmányreform ügyében; hangsúlyozza, hogy az alkotmányos reformfolyamatot átláthatóan és inkluzív módon kell végrehajtani, a civil társadalom valamennyi szakaszba történő teljes körű bevonásával;
10. igen aggasztónak tartja a bírói és ügyészi főtanácsról szóló új törvényt, és felhívja a figyelmet az igazságügy-miniszter erős központi szerepére, amely nincs összhangban a fékek és ellensúlyok teljes mértékben működő demokratikus rendszerének szükséges előfeltételét jelentő független igazságszolgáltatás elvével; hangsúlyozza, hogy a bírói és ügyészi főtanács megválasztásával, összetételével és működésével kapcsolatos szabályoknak teljes mértékben összhangban kell lenniük az európai normákkal, és sürgeti Törökország kormányát, hogy folytasson szoros konzultációt az Európai Bizottsággal és a Velencei Bizottsággal és ajánlásaiknak megfelelően vizsgálja felül a bírói és ügyészi főtanácsról szóló új törvényt;
11. üdvözli a kormány által 2013. szeptember 30-án bemutatott demokratizációs csomagot, és sürgeti a kormányt, hogy azt hamar és maradéktalanul hajtsa végre, folytasson megfelelő konzultációkat az ellenzékkel és az illetékes civil társadalmi szervezetekkel a végrehajtási szabályok előkészítésében, valamint folytassa a választási rendszer felülvizsgálatára irányuló reformot, ideértve a 10%-os küszöb csökkentését, illetve a török társadalom valamennyi elemének megfelelő bevonását, annak érdekében, hogy megszilárdítsa a demokráciát, és hívebben tükrözze az országban megfigyelhető pluralizmust; hangsúlyozza, hogy sürgősen szükség van egy hátrányos megkülönböztetés elleni átfogó jogszabályra, valamint egy hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelemmel és egyenlőséggel foglalkozó testület létrehozására; felszólítja ezért a kormányt annak biztosítására, hogy a gyűlölet-bűncselekményekkel kapcsolatos jogszabályok nyújtsanak védelmet valamennyi állampolgár és közösség számára, beleértve az LMBTI személyeket is; arra ösztönzi a kormányt, hogy haladéktalanul tegyen lépéseket az alavita közösség jogainak javítása érdekében; további erőfeszítéseket sürget a roma kisebbség által

tapasztalt megkülönböztetés kezelésére, valamint a foglalkoztathatóság növelésére és az iskolai lemorzsolódás csökkentésére;

12. üdvözli az új intézmények, nevezetesen az ombudsmani intézmény és a török nemzeti emberi jogi intézmény létrehozását, amelyek 2013-ban kezdték meg működésüket, további mechanizmusokat hozva létre a magánszemélyek számára ahhoz, hogy kérelmezzék alapvető jogaik és szabadságjogaik védelmét;
13. rendkívül sajnálatosnak tartja, hogy több tüntető életét veszítette, valamint hogy a rendőri alakulatok túlzott erőt alkalmaztak és egyes marginális csoportok erőszakos cselekményeket követtek el; úgy véli, hogy a Gezi parkban történt tüntetések bizonyítják egyrészt azt, hogy Törökországban élénk civil társadalom működik, másrészt pedig azt, hogy további létfontosságú és sürgető párbeszédre és reformokra van szükség az alapvető értékek érvényesítése tekintetében; sajnálatosnak tartja, hogy a bíróságok láthatóan elmulasztották megbüntetni azokat az állami tisztviselőket és rendőrtiszteket, akik a Gezi parkban tüntetőkkel szembeni túlzott erőszakért, a halálesetekért és a súlyos sérülésekért felelősek, ezért üdvözli a belügyminiszter által indított, jelenleg is zajló közigazgatási vizsgálatokat, a bírósági vizsgálatokat, valamint az ombudsman által a Gezi parkban történt eseményekkel kapcsolatos panaszok ügyében folytatott vizsgálatokat, mert úgy véli, hogy ezek új lehetőséget jelentenek a jogállamiság iránti teljes elkötelezettség kinyilvánítására és a felelősök bíróság elé állítására; azt várja, hogy a nyomozások és vizsgálatok teljes körűen, haladéktalanul orvosolják az aggályokat; felszólítja Törökországot, hogy fogadjon el megfelelő belső felülvizsgálati eljárásokat, és hozzon létre a rendőri túlkapásokat vizsgáló független felügyeleti testületet; úgy véli, hogy a Gezi parkban történt események is azt tanúsítják, hogy mélyreható reformokra van szükség a gyülekezési szabadság érvényesüléséhez; ösztönzi a Belügyminisztériumot és a rendőrséget, hogy dolgozzanak ki módszereket a nyilvános tüntetések visszafogottabb kezelésére, és konkrétan sürgeti őket, hogy ne tartóztassák le vagy akadályozzák a tüntetők alapvető jogait biztosító orvosi személyzetet, ügyvédeket és egyéb szakembereket;
14. megállapítja, hogy az eddig soha nem látott méretű tiltakozások számos török állampolgárnak a demokrácia elmélyítése iránti jogos törekvéseit is tükrözik; ismételten hangsúlyozza, hogy a demokratikus államvezetésben a kormányoknak a toleranciát kell elősegíteniük, és biztosítaniuk kell minden állampolgár számára a vallás és a meggyőződés szabadságát; felszólítja a kormányt, hogy tartsa tiszteletben a török társadalom pluralitását és kulturális gazdagságát;
15. mélységesen aggasztónak tartja, hogy a török média rendkívül korlátozott terjedelemben számolt be a Gezi parkban történt eseményekről, és hogy a kormány reakcióját bíráló újságírók közül többet elbocsátottak; emlékeztet arra, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága és a médiapluralizmus, beleértve a digitális és közösségi médiát, a legfontosabb európai értékek körébe tartozik, és hogy a független sajtó a demokratikus társadalom nélkülözhetetlen eleme, mivel lehetővé teszi a polgárok számára, hogy tájékozott módon aktívan részt vegyenek a közös döntéshozatali folyamatokban és így erősíti a demokráciát; mélységesen aggasztónak találja az új, internetre vonatkozó törvényt, amely az internet-hozzáférés túlzott ellenőrzését és megfigyelését vezeti be, és amely jelentős hatással lehet a szólásszabadságra, az oknyomozó újságírásra, a

demokratikus ellenőrzésre és különböző politikai információkhoz történő internetes hozzáférésre; rámutat az Európai Unió és az EBESZ által kifejezett súlyos aggodalmakra, és felkéri Törökország kormányát, hogy a média és a véleménynyilvánítás szabadságára vonatkozó európai normáknak megfelelően vizsgálja felül a törvényt; ismételten aggodalommal állapítja meg, hogy a média legnagyobb része széles körű üzleti érdekeltséggel bíró nagy konglomerátumok birtokában van, és felhívja a figyelmet a médiatulajdonosok és újságírók körében gyakori öncenzúra aggasztó jelenségére; aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a médiában újságírókat bocsátanak el állásukból, mert bírálják a kormányt; mélységesen aggasztják a kritikus média tulajdonosainak megbüntetésére irányuló eljárások; aggodalmának ad hangot az állami intézmények által végzett akkreditáció következményei miatt, ami főként az ellenzéki média ellen irányul; mélységesen aggasztónak találja, hogy különösen sok újságíró van előzetes letartóztatásban, ami aláássa a véleménynyilvánítás és a média szabadságát, és felkéri a török bírói hatóságokat, hogy a lehető leggyorsabban vizsgálják felül és oldják meg ezeket az eseteket; kiemeli a közszolgálati média különleges szerepét a demokrácia erősítése terén, és felhívja Törökország kormányát, hogy biztosítsák függetlenségét és fenntarthatóságát az európai uniós normáknak megfelelően;

16. mélységes aggodalmát fejezi ki az internetről szóló jogszabálytervezetről és a bírói és ügyészi főtanácsról szóló jogszabálytervezetről folytatott valódi párbeszéd és konzultáció hiánya miatt, és megjegyzi, hogy ez szöges ellentétben áll a megfelelő együttműködés korábbi formáival; komoly aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az internetről, illetve a bírói és ügyészi főtanácsról szóló jogszabály eltéríti Törökországot a koppenhágai kritériumok teljesítésétől, és kéri, hogy Törökország kormánya folytasson valódi, konstruktív párbeszédet a két jogszabályról és a jövőbeli jogszabályokról is, különösen a médiával és a bírói karral, és tegyen meg minden tőle telhetőt a vitafolyamat újjáélesztése érdekében, továbbá mutasson valódi elkötelezettséget európai perspektívái iránt, az internetről, illetve a bírói és ügyészi főtanácsról szóló jogszabályok valódi reformját is beleértve;
17. megjegyzi, hogy az Európai Parlament újságírók törökországi pereinek megfigyelésével foglalkozó eseti küldöttsége, amelyet 2011-ben hoztak létre, és amelyet a Törökország által elért eredményekről szóló 2011. és 2012. évi jelentésekről szóló állásfoglalások is megemlítenek, tényszerű megfigyelések alapján 2013-ban bemutatta időközi tevékenységi jelentését, a végleges tevékenységi jelentést pedig 2014 április 1-jén fogja benyújtani;
18. tudomásul veszi a török társadalom aggodalmait az Ergenekon-üggyel kapcsolatos eljárás túlzottan széles körét és a megfelelő eljárás tekintetében felmerült hiányosságait illetően, valamint azon állítások miatt, hogy ellentmondásos bizonyítékokat használnak a vádlottakkal szemben, mivel az eljárás aláásta az ítéletbe vetett bizalmat, ahogyan ez a Sledgehammer-ügy esetében is történt; a fentiek fényében ismételten hangsúlyozza, hogy KCK-ügynek bizonyítania kell a török demokratikus intézmények és igazságszolgáltatás erejét és megfelelő, független, pártatlan és átlátható működését, valamint az alapvető jogok iránti szilárd és feltétlen elkötelezettségét; felhívja az EU ankarai küldöttségét, hogy szorosan kísérje figyelemmel ezen ügyek további fejleményeit, beleértve az esetleges fellebbezési eljárást és a fogva tartás körülményeit is, és erről számoljon be a Bizottságnak és a Parlamentnek;

19. külön felhívja a figyelmet Füsün Erdoğan és Pinar Selek perére; úgy véli, hogy ezek a perek Törökország igazságszolgáltatási rendszerének hiányosságait példázzák, és aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Pinar Selek elleni eljárások 16 évig tartottak; kitart amellett, hogy minden pert átláthatóan kell lebonyolítani, tiszteletben tartva a jogállamiságot és biztosítva a megfelelő feltételeket;
20. megállapítja, hogy a harmadik igazságügyi reformcsomag eredményeként számos fogvatartottat bocsátottak szabadon, és üdvözli a negyedik igazságügyi reformcsomagot, amely újabb fontos lépést jelent ahhoz, hogy Törökország igazságügyi rendszere összhangba kerüljön az EU normáival és értékeivel; külön nyugtázza, i. hogy immár különbséget tesznek a szólásszabadság, a sajtószabadság és a gyülekezési szabadság, valamint az erőszakra vagy terrorista cselekményre való felbujtás között, ii. hogy a közrend egyértelmű és közvetlen veszélyeztetésének eseteire korlátozzák a bűncselekmények vagy azok elkövetőinek dicsőítésével kapcsolatos bűncselekmény tényállását, iii. valamint hogy a valamely szervezet nevében, de nem a szervezet tagja által elkövetett bűncselekmény tényállása immár csupán a fegyveres szervezetekre vonatkozik;
21. üdvözli a bírói és ügyészi főtanács azon kezdeményezését, amely elősegíti számos bíró és ügyész emberi jogokkal kapcsolatos, illetve az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) ítélkezési gyakorlatának alapos, gyakorlati szempontú megismerésére irányuló képzését; arra ösztönzi a kormányt, hogy fogadja el az Emberi Jogok Európai Bíróságának (EJEB) ítélkezési gyakorlata alapján elkészített emberi jogi cselekvési tervet, amelynek célja a Törökországot az emberi jogok európai egyezménye rendelkezéseinek megsértése miatt elmarasztaló ítéletekben felvetett problémák orvoslása; ösztönzi a kormányt, hogy folytassa az ambiciózus igazságügyi reformokat, amelyek az alapvető jogok védelme és érvényesítése terén szükséges előrelépés iránti igényen alapulnak; hangsúlyozza ezzel összefüggésben, hogy a terrorizmus elleni törvény reformját prioritásként kell kezelni;
22. felhívja Törökországot, hogy kötelezze el magát a büntetlenség elleni küzdelem iránt, és zárja sikerrel a Nemzetközi Büntetőbíróság (NBB) Római Statútumához való csatlakozásra irányuló erőfeszítéseket;
23. megerősíti annak fontosságát, hogy a 23. (igazságszolgáltatásra és az alapvető jogokra vonatkozó) és a 24. (a bel- és igazságügyi kérdésekre vonatkozó) fejezetet a tárgyalások korai szakaszában nyissák meg és a tárgyalások végén zárják le; hangsúlyozza, hogy ez összhangban van a Bizottság új tagjelölt országokra vonatkozó új megközelítésével; emlékeztet arra, hogy e fejezetek megnyitása a hivatalos referenciaértékeken belül meghatározott feltételek teljesítésén alapul és hangsúlyozza, hogy az a 23. és a 24. fejezet megnyitásához szükséges hivatalos referenciaértékek Törökországgal való ismertetése egyértelmű eligazítást adna, valamint ösztönzőleg hatna a reformfolyamatra, és főként az európai normák alapján, különösen az igazságszolgáltatás terén világos támpontot jelentene Törökország reformfolyamatához; elkéri ezért a Tanácsot, hogy ismételten tegyen erőfeszítéseket a hivatalos referenciaértékek meghatározására és végezetül, a meghatározott kritériumok teljesítésekor a 23. és 24. fejezetek megnyitására; felszólítja Törökországot e cél érdekében a lehető legnagyobb mértékű együttműködésre; kéri a Bizottságot, hogy a pozitív menetrend keretében haladéktalanul

segítse elő a további párbeszédet és együttműködést Törökországgal az igazságszolgáltatás és az alapvető jogok, valamint a bel- és igazságügy terén;

24. üdvözli az alapítványi gyűlés azon döntését, hogy visszaszolgáltatja a történelmi jelentőségű Szent Gábor kolostor földterületeit a törökországi szír közösségnek, a kormány által a demokratizációs csomagban vállalt kötelezettségnek megfelelően; hangsúlyozza annak jelentőségét, hogy továbbra is megfelelő jogi keretet biztosítsanak a vallási közösségek vagyonhoz kapcsolódó jogainak helyreállítására; emlékeztet arra, hogy folytatni kell a reformfolyamatot a gondolat-, a lelkiismereti és a vallásszabadság terén, lehetővé téve, hogy a vallási közösségek jogi személyiséget szerezhessenek, meg kell szüntetni a papság képzésére, kinevezésére és öröklésére vonatkozó korlátozásokat, biztosítani kell az Emberi Jogok Európai Bírósága vonatkozó esetjogának és a Velencei Bizottság ajánlásainak való megfelelést, valamint fel kell számolni a valláson alapuló megkülönböztetés és akadályok valamennyi formáját; felszólítja Törökország kormányát, hogy vegye fontolóra az alavita közösség azon kérését, hogy a cemevi elnevezésű imahelyeket ismerje el saját jogú vallásgyakorlási helyszíneként; hangsúlyozza, hogy fel kell számolni a halki szeminárium gyors újbóli megnyitásának és az ökumenikus pátriárka egyházi cím nyilvános használatának útjában álló valamennyi akadályt;
25. támogatja a nők elleni erőszakkal kapcsolatos adatbázist, amelynek összeállítását a családjogi és szociális politikák minisztériuma jelenleg is végzi; kéri, hogy a családon belüli erőszak áldozatává váló nők számára menedékhelyeket létrehozó hatályos szabályozást egészítsék ki a menedékhelyek létrehozását elmulasztó önkormányzatokkal szembeni hatékony nyomozási mechanizmusokkal; támogatja a családjogi és szociális politikák minisztériuma által a korai kényszerházasságok büntethetőségének bevezetésére irányuló erőfeszítéseket, mivel az ilyen házasságokat teljes mértékben fel kell számolni, és a megkezdett lépések folytatására biztatja; felszólít az úgynevezett „becsületgyilkosságok” felszámolására irányuló erőfeszítések fokozására; ismételten hangot ad aggodalmának amiatt, hogy alacsony szintű a nők gazdasági befogadása és részvételi aránya a munkaerőpiacon, a politikában és a közigazgatás vezető beosztásaiban, valamint ösztönzi a kormányt, hogy hozzon intézkedéseket annak érdekében, hogy a nők központibb szerepet játszassanak a török gazdasági és politikai életben; felhívja a politikai pártokat, hogy célzott intézkedésekkel tovább ösztönözzék a nők aktív szerepvállalását a politikai életben való részvételük tekintetében; hangsúlyozza az oktatás és a szakképzés alapvető jelentőségét a nők társadalmi és gazdasági befogadása tekintetében, valamint a nemek közötti egyenlőség érvényesítésének jelentőségét a jogalkotási eljárások és a jogszabályok végrehajtása folyamán;
26. határozottan támogatja a kormány azon kezdeményezését, hogy a PKK-val való tárgyalások alapján rendezzék a kurd kérdést, és végre véget vessenek a PKK terrorista tevékenységeinek; arra ösztönzi a kormányt, hogy az érintett felekkel és az ellenzékkel folytatott megfelelő konzultációk alapján hajtsa végre a kurd közösség társadalmi, kulturális és gazdasági jogainak előmozdítása érdekében szükséges reformokat, többek között az állami iskolákban a kurd nyelven való oktatás révén azon általános céllal, hogy elősegítsék a valamennyi török polgárra vonatkozó alapvető jogokra vonatkozó követelésekkel szembeni tényleges nyitást; aggodalmát fejezi ki a kurd kérdéstről író

írók és újságírók ellen indított ügyek nagy száma, valamint amiatt, hogy számos kurd politikust, polgármestert, önkormányzati képviselőt, szakszervezeti tagot, ügyvédet, tüntetőt és emberi jogi jogvédőt tartóztattak le a KCK-perrel kapcsolatban; felszólítja az ellenzéket, hogy aktívan támogassa a tárgyalásokat és a reformokat, mivel azok az egész török társadalom számára előnyökkel járó fontos lépést jelentenek; felszólítja a török hatóságokat és a Bizottságot, hogy a 22. fejezettel kapcsolatos tárgyalások keretében folytassanak szoros együttműködést annak felmérése céljából, hogy az előcsatlakozási támogatási eszköz mely programjai használhatók fel a dél-keleti országrész fenntartható fejlődésének előmozdítása érdekében;

27. üdvözli, hogy várhatólag hamarosan végrehajtják Törökország kormányának azon nemrégiben tett nyilatkozatát, amelyben Gökçeada (Imbrosz) szigetén újból megnyitják a görög kisebbségi iskolát, ami pozitív lépést jelent a két sziget, Gökçeada (Imbrosz) és Bozcaada (Tenedosz) kettős kulturális jellegének megőrzése felé, az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének (2008. évi) 1625. sz. határozatával összhangban; megállapítja azonban, hogy további lépésekre van szükség a görög kisebbség tagjai által különösen a tulajdonjogaik tekintetében tapasztalt problémák kezelése érdekében; felszólítja a török hatóságokat, hogy e tekintetben – figyelembe véve a kisebbség tagjainak egyre csökkenő számát – ösztönözzék és könnyítsék meg a szigetre visszatérni kívánó kisebbségi családok kitelepülését;
28. úgy véli, hogy a szociális párbeszéd és a szociális partnerek bevonása létfontosságú a pluralista jóléti társadalom fejlődéséhez és a széles társadalomba való szociális és gazdasági befogadás érdekében; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy további előrelépés történjen a szociális politika és a foglalkoztatás területén, elsősorban a szakszervezetek hatékony működését gátló valamennyi akadály felszámolása, a nemzeti foglalkoztatási stratégia kidolgozása, a feketemunka jelenségének visszaszorítása, a szociális védelmi mechanizmusok alkalmazási körének kiterjesztése, valamint a nők és a fogyatékossgal élők foglalkoztatási rátájának növelése révén; megemlíti az állami és magánszektorbeli szakszervezetek jogairól szóló új jogszabály végrehajtását, különösen a kis- és középvállalkozásokon belül, és kéri Törökországot, hogy tegyen meg minden erőfeszítést annak érdekében, hogy a jogszabályokat teljes mértékben hozzáigazítsa az ILO normáihoz; hangsúlyozza a szociálpolitikáról és foglalkoztatásról szóló 19. fejezet megnyitásának jelentőségét;

Jószomszédi kapcsolatok építése

29. tudomásul veszi, hogy Törökország és Görögország – többek között kétoldalú találkozók révén – továbbra is erőfeszítéseket tesz kétoldalú kapcsolataik javítása érdekében; sajnálatosnak tartja azonban, hogy a Nagy Török Nemzetgyűlés továbbra sem vonta vissza a Görögország felé tett casus belli fenyegetést; sürgeti Törökország kormányát, hogy vessen véget a görög légtér és felségvizek sorozatos megsértésének, valamint vonja ki a török katonai repülőgépeket a görög szigetek feletti légtérből;
30. felszólítja a török kormányt, hogy haladéktalanul írja alá és ratifikálja az Egyesült Nemzetek Tengerjogi Egyezményét – amely az uniós vívmányok részét képezi –, és emlékeztet a Ciprusi Köztársaság kizárólagos gazdasági övezetének teljes jogszerűségére; felszólítja Törökországot, hogy tartsa tiszteletben valamennyi tagállam

szuverén jogait, beleértve a saját területén vagy felségvizein a természeti erőforrások feltárásához és kiaknázásához kapcsolódó jogot;

31. ismételten kijelenti, hogy határozottan támogatja Ciprus mindkét közösség számára méltányos és megvalósítható rendezésen alapuló újraegyesítését, és e tekintetben üdvözli a két közösség vezetőjének közös nyilatkozatát a Ciprus újraegyesítéséről szóló tárgyalások újraindításáról, valamint a két oldal azon kötelezettségvállalását, hogy politikailag egyenlő két közösség és kétfőzónás föderáció alapján rendezik a helyzetet, és az egyesített Ciprus az ENSZ és az EU tagjaként egyetlen nemzetközi jogi személyiséggé válik, egyetlen szuverenitással és egyetlen egyesült ciprusi állampolgársággal; elismerően nyilatkozik a két oldal által vállalt azon kötelezettségről, hogy a tárgyalások sikerének biztosítása érdekében pozitív légkört alakítanak ki, és a tárgyalási folyamat támogatásához bizalomépítő intézkedéseket hoznak; felszólítja Törökországot, hogy tevékenyen támogassa a méltányos, átfogó és megvalósítható rendezésre irányuló, az ENSZ főtitkára által felügyelt, és a Biztonsági Tanács vonatkozó határozatainak megfelelő tárgyalásokat; felhívja Törökországot, hogy haladéktalanul kezdje meg fegyveres erőinek kivonását Ciprusról, és adja át Famagusta lezárt körzetét az ENSZ-nek az ENSZ Biztonsági Tanácsa 1984. évi 550. számú határozatának megfelelően; kéri a Ciprusi Köztársaságot, hogy uniós vámfelügyelet alatt nyissa meg a famagustai kikötőt annak érdekében, hogy kedvező légkör megteremtésével segítse az újraegyesítésről folyó tárgyalások sikeres lezárását, és hogy a ciprusi törököknek módjukban álljon törvényes, mindenki számára elfogadható módon közvetlenül kereskedni; tudomásul veszi a ciprusi kormány által a fenti kérdések megoldása érdekében tett javaslatokat;
32. üdvözli Alexis Galanos polgármester és Oktay Kayalp polgármester 2013. december 10-i közös nyilatkozatát, amelyben határozott támogatásukat fejezik ki Famagusta újraegyesítése iránt;
33. üdvözli Törökország azon döntését, hogy engedélyezi az eltűnt személyekkel foglalkozó bizottság számára a ciprus északi részén található zárt katonai övezetbe való belépést, és ösztönzi Törökországot, hogy engedélyezze a bizottság számára a vonatkozó katonai irattárakba való betekintést és a katonai övezetekben végzett exhumálásokat; az eltűnt személyekkel foglalkozó bizottság munkájának fokozott figyelembevételét kéri;
34. hangsúlyozza egy következetes és átfogó biztonsági terv fontosságát a kelet-mediterrán térségben, és felszólítja Törökországot, hogy tegye lehetővé az Unió és a NATO közötti politikai párbeszédet azzal, hogy visszavonja a Ciprusra is kiterjedő EU–NATO-egütműködés ellen emelt vétóját, ezzel párhuzamosan pedig felszólítja a Ciprusi Köztársaságot, hogy vonja vissza Törökország Európai Védelmi Ügynökségben való részvétele ellen emelt vétóját;
35. sürgeti Törökországot és Örményországot, hogy rendezzék kapcsolataikat a diplomáciai kapcsolatok felvételéről szóló jegyzőkönyvek feltételek nélküli ratifikálásával, a határ megnyitásával és kapcsolataik hatékony javításával, különös tekintettel a határokon átnyúló együttműködésre és a gazdasági integrációra;

Az EU és Törökország közötti együttműködés előmozdítása

36. sajnálattal veszi tudomásul, hogy Törökország nem hajlandó minden tagállammal szemben teljesíteni az EK és Törökország közötti társulási szerződés kiegészítő jegyzőkönyvének teljes mértékű, megkülönböztetéstől mentes végrehajtására vonatkozó kötelezettségét; emlékeztet arra, hogy ez az elutasítás továbbra is jelentős hatással van a tárgyalási folyamatra;
37. megállapítja, hogy Törökország továbbra is az EU hatodik legfontosabb kereskedelmi partnere, és hogy az EU Törökország legnagyobb kereskedelmi partnere, hiszen az ország kereskedelmének 38 %-a az EU-ba irányul, és a közvetlen külföldi tőkebefektetések 71 %-a az EU-ból érkezik; üdvözli, hogy a Bizottság jelenleg is végzi az EU–Törökország vámunió értékelését azzal a céllal, hogy felmérje a vámunió által a két félre gyakorolt hatást, valamint a vámunió modernizálásának lehetőségeit, és sürgeti Törökországot, hogy szüntesse meg az áruk szabad mozgására vonatkozó fennmaradó korlátozásokat;
38. meggyőződése, hogy mivel Törökország stratégiai szerepet tölt be energetikai csomópontként és számos megújuló energiaforrása tekintetében, fontolóra kell venni az EU és Törökország közötti szoros energiaügyi együttműködést és az energiáról szóló 15. fejezetre vonatkozó tárgyalások megnyitásának jelentőségét a megfelelő szabályozási keret biztosítása érdekében; ezenkívül hangsúlyozza annak fontosságát, hogy Törökországot bevonják az európai energiapolitika kialakításának folyamatába; hangsúlyozza, hogy foglalkozni kell az éghajlatváltozással, a megújuló energiákkal és az energiahatékonysággal kapcsolatos prioritásokkal, és ennek kapcsán kiemeli az EU és Törökország közötti, környezetbarát energiákkal kapcsolatos kérdésekre vonatkozó együttműködés lehetőségét; kéri a Bizottságot, hogy tekintse prioritásnak a megújuló energiára, valamint a törökországi energiahálózatra és összekapcsolhatóságra irányuló projektek finanszírozását; kéri Törökországot, hogy teljes mértékben hajtsa végre a környezetvédelmi hatásvizsgálatra vonatkozó jogszabályait, és ne tegyen kivételt a nagy projektekkel;
39. tudomásul veszi Törökország fokozott részvételét Délkelet-Európában és különösen Bosznia-Hercegovinában, és ösztönzi a török hatóságokat, hogy hangolják össze álláspontjukat az Unió közös kül- és biztonságpolitikájával, diplomáciai tevékenységeiket pedig a főképviseelő/alelnök tevékenységével, valamint hogy még inkább erősítsék meg az uniós tagállamokkal folytatott együttműködést;
40. üdvözli Törökország elkötelezettségét amellyel, hogy humanitárius segítséget nyújtson közel egymillió szíriai menekültnek; kéri, hogy Törökország szorosan figyelje határait annak érdekében, hogy megelőzze a harcosok és fegyverek bejutását, és olyan csoportokhoz való eljutását, amelyekről bebizonyosodott, hogy rendszeresen emberi jogi jogsértéseket követnek el, illetve nem kötelezték el magukat Szíria demokratikus átmenete mellett; úgy véli, az EU-nak, Törökországnak és más nemzetközi érdekelt feleknek tevékenyen arra kell törekednie, hogy közös stratégiai elképzelést alakítsanak ki a szíriai politikai rendezés haladéktalan előmozdítása, illetve a régió politikai és gazdasági stabilitásának támogatása érdekében, különös tekintettel Jordániára, Libanonra, Iránra és Irakra; különösképpen rámutat a szíriai menekült alavita közösségek nehéz helyzetére, amelyek nagyvárosok peremkerületeiben kerestek menedéket, és annak biztosítására kéri Törökországot, hogy a segítségnyújtás

ténylegesen eljusson hozzájuk; hangsúlyozza annak jelentőségét, hogy hozzáférést biztosítsanak az oktatáshoz és a foglalkoztatáshoz a menekült közösségek számára, és ezzel egy időben aggodalmát fejezi ki a menekült közösségek által a menekülttáborok közelében lévő városokra és falvakra gyakorolt társadalmi és gazdasági hatás miatt; kéri a Bizottságot, a tagállamokat és a nemzetközi közösséget, hogy szorosan működjenek együtt Törökországgal a menekült népességnek való segítségnyújtásban;

o

o o

41. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a főképviselőnek/alelnöknek, az Európa Tanács főtitkárának, az Emberi Jogok Európai Bírósága elnökének, valamint a tagállamok és a Török Köztársaság kormányának és parlamentjének.